

Lovforslagets Overgang til tredje Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om en Laanefond for kortfristede Førsteprioritetslaan.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2699; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 1664).

Sagen sattes til Forhandling.

A. C. Mortensen: Den højtærede Indenrigsminister har saavel i Bemærkningerne til Lovforslaget som i sin Fremsættelsestale gjort saa udførlig Rede for Lovforslagets Indhold og Formaal, at jeg kan fatte mig meget kort.

Sjældent eller aldrig har der vel været saa meget Byggeri i Gang her i Landet som i den forløbne Sommer. Jeg kan ikke lade være med at tilføje, at saavel dette omfangsrige Byggeri som den Omstændighed, at næsten alle Erhverv ved Krigens Begyndelse var i et Sving som vel aldrig før, er en udmærket Illustration til den Tale, vi stadig hører fra Oppositionens Side om, at Regeringens økonomiske Politik fører til Stagnation og Arbejdsløshed. Og hvad nu Byggeriet angaar, vilde Prioriteringen jo sikkert være gaaet glat, hvis ikke Krigen var kommet, men Krigsudbrudet skabte en saadan Omvæltning i vore Pengeforhold, at Bygherrerne har faaet uanede Vanskeligheder. Da Kreditforeningsobligationer er faldet op mod en halv Snes Procent, siden Byggeriet paabegyndtes, er Bygherrerne kommet i store Vanskeligheder ved Prioriteringen. Denne halve Snes Procent vil jo, naar der skal optages Kreditforeningslaan, komme til at hvile paa Bygningerne som en Byrde i et halvt Hundrede Aar frem i Tiden, hvilket vil være meget uheldigt. Mange af Bygherrerne vil maaske ogsaa have Vanskelighed ved i det hele taget at komme igennem, naar de mister saa mange Penge ved Prioriteringen. Selv om Byggeriet var sundt, da det blev paabegyndt, og Bygherrerne havde de allerbedste Udsigter til at klare Prioriteringen, har de indtrufne Forhold jo nu fuldstændig væltet Beregningerne.

Desværre har den lille Lov, vi vedtog i Foraaret, hvorefter det skulde være muligt ved Byggeriets Begyndelse at sikre Optagelsen af Førsteprioriteten til den Kurs, som

da gjaldt, ikke haft nogen Virkning endnu. For det første maatte der gaa nogen Tid, inden Kreditforeningerne kunde faa de nødvendige Statutændringer gennemført, og dertil er kommet, at paa en enkelt Undtagelse nær har Kreditforeningerne, saa vidt jeg kan skønne, ikke stillet sig meget velvilligt over for denne Lov.

Den i nærværende Lovforslag omhandlede Laanefond vil i nogen Grad kunne raade Bod paa Vanskelighederne. Renten vil ganske vist blive noget højere end Renten af almindelige Kreditforeningslaan, men man forudsætter, at dette ikke vil være saa farlig mange Aar, og kan Laantagerne faa et Laan uden Kurstab, selv om Renten bliver en Del højere, vil der være meget vundet. Og i alt Fald vil Renten sikkert kunne blive en Del billigere, end hvis man skal klare sig med Banklaan, og saa er Laanemuligheden jo ogsaa mere sikker. Hvis der var mange, som for at undgaa Kurstab vilde optage Banklaan i Stedet for at realisere Kreditforeningslaan og altsaa undgaa at sælge Obligationer, vilde det Forhold jo meget let kunne indtræffe, at Bankerne af Likviditetshensyn blev nødt til at opsigse en Del af disse Laan paa et for Bygherrerne meget uheldigt Tidspunkt. Det vil ogsaa være vanskeligt at bringe den øvrige Prioritering i Orden, hvis man ikke har Førsteprioritetslaanet i Orden. Det kan ganske vist lade sig gøre, hvis man belaaner Kreditforeningsobligationer i Bankerne, men det bliver dyrt, og der kommer for faa Penge hjem, og dertil kommer saa, at man ikke er sikret mod Opsigelse af Banklaanet paa et meget uheldigt Tidspunkt. Laanefondens Laan vil ganske vist ogsaa kunne opsiges, men det kan kun ske, naar Obligationskurserne igen er oppe paa det Niveau, som de laa paa den 31. August i Aar.

Denne Laanefond har imidlertid for en stor Del kun Betydning for det Byggeri, der er i Gang, idet de Bygninger, der kan faa Gavn af Ordningen, skal være færdige inden 1. November 1940; der kan maaske nok opføres nogle Smaahuse i Tiden fra nu til 1. November, men stort set er det Tanken, at denne Laanefond skal gavne det Byggeri, der er i Gang. Jeg glæder mig derfor over, at den højtærede Indenrigsminister i sin Fremsættelsestale oplyste, at Regeringen overvejer Foranstaltninger til Fremme af normalt Byggeri i den kommende Tid.

Jeg anbefaler det foreliggende Lovforslag til en hurtig og velvillig Behandling og udtaler samtidig Haabet om, at det maa lykkes at faa gennemført Foranstaltninger til Opretholdelse af et normalt Byggeri.